

Motion

1981/82: 191

Lars Werner m. fl.

Utbildning av röntgenpersonal för mammografiundersökningar

Den 3 juni 1981 beslutade riksdagen med anledning av ett antal motioner att alla kvinnor som vänder sig till sjukvården med anledning av misstanke om bröstcancer eller som av viss anledning anser sig löpa särskild risk för eller känner oro för bröstcancer, inom ramen för den kliniska undersökningen, skall kunna erhålla mammografiundersökning om de så önskar. Detta var ett beslut som glädde många kvinnor, eftersom det är ett stort antal kvinnor som årligen drabbas av bröstcancer och dödlighetsprocenten bland de drabbade är hög.

Ansvar för utbyggnaden av undersökningscentraler för mammografi, liksom avgörandet i vilken omfattning och form man vill erbjuda hälsoundersökningar med mammografi, ligger på sjukvårdshuvudmännen i landstingen. Men de kan dra sig undan ansvaret för utbyggnad med hänvisning till att det saknas kompetent personal för undersökningen.

Det är staten som är ansvarig för att behovet av utbildad personal för undersökning med mammografi tillgodoses, och här finns fortfarande en stor brist. Från olika landsting redovisas väntetider på upp till fyra månader för en mammografiundersökning med remiss.

Alla kan förstå den oro och ångest dessa kvinnor upplever under en så lång väntan om besked. Ingen kvinna som misstänker bröstcancer och som tar kontakt med sjukvården borde få avvisas eller behöva vänta i månader på en undersökning. Det finns en oförsvarlig nonchalans från samhällets sida när det gäller bröstcancer. Vad som borde vara en obligatorisk rättighet för alla kvinnor över en viss ålder stannar vid beslut och löften som i praktiken inget är värda.

Vänsterpartiet kommunisterna har vid upprepade tillfällen i motioner och frågor tagit upp behovet av utbildad röntgenpersonal för mammografi. Men trots positiva svar och löften så har det inte blivit något resultat.

Bristen på kompetenta röntgenläkare och röntgenassistenter är den flaskhals som är ett hinder för kontinuerliga allmänna hälsoundersökningar med mammografi. Den bristen kan bara lösas genom ökad utbildning. Det finns i dag gott om röntgenologer, men ont om röntgenologer som har erfarenhet av mammografi. Dessa röntgenologer behöver träning, och träningen är svår att få om inte en utbyggnad sker av mammograficentraler.

1983 skall utvärderingen av det s. k. W-E-projektet vara klar, men redan nu finns undersökningar som visar på goda resultat med mammografi som undersökningsmetod. Det är hög tid att staten tar sitt ansvar för utbildning-

en, och vi citerar vad socialutskottet sagt i sitt betänkande 1980/81:36:
"Utskottet anser det angeläget att redan nu vid planeringen av utbildningen
av röntgenläkare och andra personalgrupper de krav beaktas som en mera
omfattande verksamhet med mammografi i framtiden kan ställa."

Med hänvisning till det i motionen anförda föreslås

att riksdagen hos regeringen hemställer att åtgärder vidtas för att
utbilda röntgenpersonal för mammografiundersökningar i
sådan omfattning att alla kvinnor som så önskar kan få genomgå
sådan undersökning utan påfrestande väntetider.

Stockholm den 12 januari 1982

LARS WERNER (vpk)

EIVOR MARKLUND (vpk)

NILS BERNDTSON (vpk)

EVA HJELMSTRÖM (vpk)

C.-H. HERMANSSON (vpk)

BERTIL MÅBRINK (vpk)

KARIN NORDLANDER (vpk)